

bindelse med lukning af de store værfter i Lund, Mal-mø og Uddevalla. Her lykkedes det stort set at undgå en stigning i arbejdsløsheden i modsætning til situationen f.eks. på Vestlolland, hvor der først nu er tegn på, at det lysner.

Ad 7

En stadig tilgang af nye virksomheder er en forudsætning for et dynamisk erhvervsliv. Det er derfor væsentligt, at iværksættere har vilkår, så nye virksomheder trives.

Forslagsstillerne er i marts 1991 arrangør af en konference på Christiansborg, hvor emnet netop er iværksættelse af jobskabelse. Det forventes, at der som resultat af denne konference kan peges på en række initiativer til forbedring af iværksætteres forhold.

Allerede nu kan der dog peges på to initiativer ud over det allerede nævnte med større frihed for amts- og primærkommuner til at fremme det lokale og regionale erhvervsliv, herunder ikke mindst iværksættelse.

Det ene initiativ handler om iværksætterydelsen. Denne ordning må betegnes som en succes. Men ordningens værdi forringes af, at der kræves forudgående ledighed for at benytte den. Dette krav bør bortfalde. Til gengæld bør der stilles krav om deltagelse i et iværksætterkursus af en vis mindstestandard for at formindske risikoen for, at iværksætteren kaster sig ud i noget, som vedkommende ikke kan overskue.

Det andet initiativ vedrører iværksættere af virksomheder, der kræver større kapitaltilførsel, herunder højteknologiske iværksættere. Det er et af tidens paradokser, at disse ofte har store problemer med at skaffe risikovillig kapital samtidig med, at der er store kapitaler til rådighed i pensionskasser og ventureselskaber, der ikke investeres erhvervsaktivt, angiveligt på grund af mangel på projekter.

Her er der indlysende tale om et kommunikationsproblem. Kapitalforvalterne er typisk økonomer eller finansfolk med beskeden teknisk viden. Iværksætterne er typisk håndværkere eller ingeniører med stor viden om deres projekt, men med beskeden viden om virksomhedsledelse, markedsføring m.v.

Det er karakteristisk, at Dansk Udviklings Finansiering, der netop har påtaget sig at lukke dette hul og derfor går meget dybt og grundigt ind i vurderingen af de tilbudte projekter og stiller ledelseserfaringer m.v. til rådighed for de virksomheder, der investeres i, er udsat for en stærk offentlig kritik, fordi den ikke har været i stand til at investere 0,5 mia. kr. på denne måde i løbet af halvandet år. Denne kritik, der nu

endog kan findes i regeringens officielle udspil, er et tydeligt tegn på den primitive erhvervspolitiske debat i Danmark.

I stedet for at kritisere dem, der faktisk gør noget, foreslås det, at der stilles ekspertise til rådighed for iværksættere for at hjælpe dem med at formulere deres projekter, så de finansielle investorer er i stand til at forstå dem. Assistanzen bør stilles gratis til rådighed, men ligesom det er tilfældet med anden erhvervsstøtte, bør hjælpen betales tilbage, når og hvis indtjeningen i virksomheden gør det rimeligt.

Ad 8

Industriministeriet er efterhånden det eneste ministerium, der ikke har et forskningsinstitut, der beskæftiger sig med ministeriets område, dvs. med industripolitik. Det foreslås, at der rettes op herpå ved, at der oprettes et analyseinstitut i ministeriets regi. Som det er tilfældet med andre sektorforskningsinstitutter, bør et sådant institut have en betydelig uafhængighed af departementet. Til gengæld bør der oprettes et forskningspolitisk råd i ministeriet, der kan købe analyser dels fra ministeriets eget institut og dels fra andre forskningsinstitutioner.

Offentlige udgifter:

ad 1-4: 250 mio. kr. pr. år.

ad 5: 100 mio. kr. pr. år.

ad 6: 100 mio. kr. i 1991; herefter afsættes beløb efter behov.

Der regnes med, at beløbet falder til 50 mio. kr. i 1995.

ad 7: Obligatorisk iværksætterkursus: 30 mio. kr. pr. år.

Hjælp til iværksætteres prospekter: 2-3 mio. kr.

ad 8: 5 mio. kr. pr. år.

Aktivitetssomfang:

For ordningerne under punkterne 1-4, 5 og 6 er der generelt et krav om tilbagebetaling, hvis det projekt, der gives tilskud til, bliver en kommerciel succes. For ordninger under 1-4 er det forudsat, at $\frac{1}{4}$ af beløbet betales tilbage, fordelt ligeligt over år 2, 3 og 4 (hvor projektet iværksættes i år 1). For de under punkt 5 nævnte ordninger forventes en kortere tilbagebetalingstid; det forudsættes, at $\frac{3}{4}$ af beløbet tilbagebetales ligeligt fordelt i år 2 og 3. For den under punkt 6 nævnte ordning må forventes en noget større spildprocent end ved de andre ordninger, formodentlig ca. 50 pct. Tilbagebetaling forudsættes ligeligt fordelt over år 2, 3 og 4.